

ISSN 2181-9599

Doi Journal 10.26739/2181-9599

ЎТМИШГА НАЗАР

8 ЖИЛД, 9 СОН

ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ
ТОМ 8, НОМЕР 9

LOOK TO THE PAST
VOLUME 8, ISSUE 9

ТОШКЕНТ-2025

Бош муҳаррир:
Главный редактор:
Chief Editor:

Муртазаева Рахбар Хамидовна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Бош муҳаррир ўринбосари:
Заместитель главного редактора:
Deputy Chief Editor:

Джураева Нилуфар Далибаевна
тарих фанлари номзоди, профессор,
Ўзбекистон жаҳон тиллари университети

ТАҲРИРИЙ МАСЛАҲАТ КЕНГАШИ | РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ | EDITORIAL BOARD

Сагдуллаев Анатолий Сагдуллаевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, академик,
Ўзбекистон Миллий университети

Бобожонова Дилором Бобожонова
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Ўзбекистон жаҳон тиллари университети

Юнусова Хуршида Эркиновна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Аширов Адхам Азимбаевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
ЎзР. ФА. Тарих институти

Агзамова Гулчехра Азизовна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
ЎзР. ФА. Тарих институти

Бурдиашвили Майя
тарих фанлари доктори (DSc),
Телави давлат университети

Кожакеева Ляззат Темировна
тарих фанлари доктори (DSc), доцент,
Хотин-қизлар давлат педагогика университети

Аминова Азиза Марковна
тарих фанлари доктори (DSc), доцент,
Навоий давлат педагогика институти

Ульжаева Шохистахон Мамажоновна
тарих фанлари доктори (DSc),
Тошкент ирригация ва кишлок хужалигини механизациялаш муҳандислари институти Миллий тадқиқот университети

Худайқулов Тулқин Дўстбоевич
Тарих фанлари доктори (DSc)
Шаҳрисабз дала педагогика институти

Гофоров Шокир Сафарович
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Самарқанд давлат университети

Эргашева Юлдуз Алимовна
Тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Қариши давлат техника университети

Халикова Рахбар Эргашевна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Тошкент давлат техника университети

Ишанходжаева Замира Райимовна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Эшов Боходир Жўраевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Қариши давлат университети

Махкамova Надира Раҳмановна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Тошкент ахборот технологиялари университети

Кебадзе Мадонна
тарих фанлари доктори (DSc),
Телави давлат университети

Абдуллаева Яхшибека Агамуратовна
тарих фанлари доктори (DSc), доцент,
Нукус давлат педагогика институти

Мустафаева Нодири Абдуллаевна
тарих фанлари доктори (DSc),
Ўзбекистон Фанлар академияси

Ерметов Аваз Абдуллаевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Хайдаров Ғайратбек Мирзапўлатович
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Андижон давлат университети

Расулов Абдуллажон Нуриддинович
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Наманган давлат университети

Ковалев Борис Николаевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Санкт-Петербург Тарих институти

Кобзева Ольга Петровна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Ауанасова Алима Мусировна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Қозогистон давлат тарихи институти

Бегалинова Калимаш Капсамаровна
фалсафа фанлари доктори (DSc), профессор,
Қозогистон Миллий университети

Хайдаров Муродилла Махмуталиевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Тожибоев Музаффар Турдибоевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
ИИВ Академияси

Алиева Лале
тарих фанлари доктори (DSc),
Озарбайжон давлат университети

Сайнова Камола Давляталиевна
тарих фанлари доктори (DSc), доцент,
Ўзбекистон Миллий университети

Исмаилова Алмаз
тарих фанлари доктори (DSc),
Догистон мустақил университети

Иноятова Диларам Маниглиевна
Тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Таниева Гулдона Мамановна
тарих фанлари доктори (DSc), доцент,
Низомий номидаги Ўзбекистон Миллий педагогика университети

Дорошенко Татьяна Ивановна
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон Миллий университети

Бабаджанова Нодира Абдуллаевна
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон давлат жаҳон
тиллари университети

Ширванова Тарана Амирага кызы
тарих фанлари номзоди, доцент,
Азербайджон давлат
иқтисодиёт университети

Мирзалиев Улуғбек Бегмурзаевич
тарих фанлари бўйича фалсафа
доктори (PhD), Гулистон
давлат педагогика институти

Нуруллаева Шоира Кушназаровна
тарих фанлари номзоди, доцент,
Урганч давлат университети

Толибоева Нодира Одилжоновна
тарих фанлари бўйича фалсафа
доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон
жаҳон тиллари университети
Масъул котиб

Теймураз Ахалмосулишвили
тарих фанлари номзоди, профессор,
Телави давлат университети

Джоробекова Айнур Эшимбековна
тарих фанлари номзоди, профессор,
Қозоғистон дипломатия академияси

Рахмонқулова Зумрад Бойхуразовна
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон Миллий университети

Исаков Бахадир Нигматуллаевич
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон давлат жаҳон
тиллари университети

Холмуродов Дилшод Рашидович
тарих фанлари бўйича фалсафа
доктори (PhD), Жиззах давлат
педагогика университети

Одилов Аброр Анварович
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон Миллий университети
Масъул котиб

Исоқов Бахтиёр Робидинович
тарих фанлари номзоди, доцент,
Наманган давлат университети

Тўхтабасв Аъзамжон Шарипхўжаевич
тарих фанлари бўйича фалсафа
доктори (PhD), доцент,
Наманган давлат университети

Халмуратов Бахтиёр Режавалиевич
тарих фанлари бўйича фалсафа
доктори (PhD), доцент,
Наманган давлат университети

Алимардонов Отабек Қудратович
тарих фанлари бўйича фалсафа
доктори (PhD), доценти
Ўзбекистон Миллий университети

Турсунова Юлдуз Бобоқуловна
тарих фанлари бўйича фалсафа
доктори (PhD),
ЎзР. ФА. Тарих институти

МУНДАРИЖА | СОДЕРЖАНИЕ | CONTENT

1. Otabek Alimardonov “MIGRATION AS A TOOL OF PUBLIC DIPLOMACY IN CENTRAL ASIA: CHALLENGES, STRATEGIES, AND PROSPECTS”.....	5
2. Nilufar Djurayeva SOVET DAVRIDA XOTIN-QIZLAR TASHKILOTLARI: MAQSAD VA VAZIFALAR, NATIJA VA MUAMMOLAR.....	14
3. Нодира Джанибекова ИСТОРИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ОЛИЙ МАЖЛИСА ВТОРОГО СОЗЫВА.....	25
4. Боходир Эшов, Нурали Ҳазратов, Шавкат Каромов УСТРУШОНАДАГИ ИЛК ДАВЛАТ УЮШМАСИ ТАРИХИНИНГ ТАХЛИЛЛАРИ.....	30
5. Бехзод Исабеков ҚОВУНЧИ МАДАНИЯТИНИНГ КАТАКОМБА ҚАБРЛАРИ: ОҲАНГАРОН, КАНДИРСОЙ МИСОЛИДА.....	38
6. Ibragim Ibragimov QUYI AMUDARYO HUDUDIDA HUNARMANDCHILIK TARIXI XUSUSIDA BA’ZI MULOHAZALAR.....	44
7. Shuhrat Norov ZARAFSHON VOHASI VILOYATLARIDA YOSHLAR TASHKILOTLARINING IJTIMOIIY MUAMMOLARNI HAL ETISHDAGI ROLI.....	48
8. Muxlisa Ro‘ziyeva O‘ZBEKISTONDA 1991–2025- YILLARDA BOLALAR SPORT SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING HUQUQIY ASOSLARINING SHAKLLANISHI.....	53
9. Xo‘sinboy Sapayev KO‘CHMANCHI SAK QABILALARINING DINIY E‘TIQODLARI, URF-ODAT VA AN‘ANALARI.....	58
10. Mansur Fayzullayev XX ASRNING 60-80-YILLARIDA O‘ZBEKISTON QISHLOQ XO‘JALIGINING IXTISOSLASHTIRILISHI (SURXONDARYO, QASHQADARYO VILOYATLARI MISOLIDA).....	63
11. Турғунжон Ярмагов ЭТНОГРАФИК ЖИХАТДАН ФОЛЬКЛОП МАНБАЛАРНИ ЎРГАНИШНИНГ ТАДҚИҚОТ МЕТОДЛАРИ.....	68
12. Gulom Djumamuratov O‘ZBEK ULUSIDAGI OROL O‘ZBEKLARI ETNIK TARKIBIGA DOIR MANBALAR TAHLILI.....	73

Muxlisa Bahodir qizi Ro‘ziyeva,
Navoiy davlat konchilik va texnologiyalar universiteti
“Ijtimoiy-gumanitar fanlar va jismoniy tarbiya” kafedrasida assestanti

O‘ZBEKISTONDA 1991–2025- YILLARDA BOLALAR SPORT SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING HUQUQIY ASOSLARINING SHAKLLANISHI

For citation: Muxlisa B. Ro‘ziyeva. FORMATION OF THE LEGAL FRAMEWORK FOR THE DEVELOPMENT OF CHILDREN'S SPORTS IN UZBEKISTAN IN 1991–2025. Look to the past. 2025, vol. 8, issue 9.

 <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.17548804>

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada O‘zbekiston Respublikasida bolalar sport sohasini rivojlantirishga qaratilgan me‘yoriy-huquqiy hujjatlar hamda ularning yaratilishi jarayoni batafsil tahlil qilinadi. Shuningdek, sohada amalga oshirilayotgan islohotlar va ularning dastlabki bosqichlari ko‘rib chiqiladi. Maqolada mavjud muammolar, xususan, bolalar sportini rivojlantirishdagi qiyinchiliklar va cheklovlar haqida ham fikr yuritiladi. Bundan tashqari, kelajakdagi istiqbolli yo‘nalishlar va rivojlanish imkoniyatlari yuzasidan muhim ma‘lumotlar berib boriladi. Mazkur tahlillar bolalar sportini yanada samarali tashkil etish va uning rivojlanishiga ko‘maklashish maqsadida amalga oshirilmoqda.

Kalit so‘zlar: huquqiy asos, sport, sog‘lom va faol jamiyat, Barkamol avlod, sport federatsiyalari, “Yoshlar siyosati”, “Besh tashabbus”, barkamol avlod, Milliy Olimpiya qo‘mitasi, jismoniy madaniyat, kurash federatsiyalari.

Мухлиса Бахадировна Рузиева,
Навоийский государственный горно-технологический университет
Ассистент кафедры “Социально-гуманитарные
науки и физическое воспитание”

ФОРМИРОВАНИЕ ПРАВОВЫХ ОСНОВ РАЗВИТИЯ ДЕТСКОЙ СПОРТИВНОЙ СФЕРЫ В УЗБЕКИСТАНЕ В 1991-2025 ГОДЫ

АННОТАЦИЯ

В данной статье будут подробно проанализированы нормативные правовые акты, направленные на развитие детской спортивной сферы в Республике Узбекистан, а также процесс их создания. Также будут рассмотрены проводимые реформы в отрасли и их начальные этапы. В статье также рассматриваются существующие проблемы, в частности трудности и ограничения в развитии детского спорта. Кроме того, будет дана важная информация о перспективных направлениях и возможностях развития. Данный анализ проводится с целью более эффективной организации детского спорта и содействия его развитию.

Ключевые слова: правовая основа, спорт, здоровое и активное общество, гармоничное поколение, спортивные федерации, молодежная политика, Пять инициатив, гармоничное поколение, Национальный олимпийский комитет, Физическая культура, федерации кураша.

Mukhlisa B.Ruzieva,

Navoi State University of mining technology
Associate professor of the Department “Social and
Humanitarian sciences and physical education”

FORMATION OF THE LEGAL FRAMEWORK FOR THE DEVELOPMENT OF CHILDREN'S SPORTS IN UZBEKISTAN IN 1991–2025

ABSTRACT

This article will analyze in detail the regulatory legal acts aimed at the development of children's sports in the Republic of Uzbekistan, as well as the process of their creation. Reforms in the field and their early stages are also considered. The article will also consider the existing problems, in particular, difficulties and restrictions in the development of children's sports. In addition, important information is provided about promising areas and development opportunities. This analysis is being conducted to more effectively organize children's sports and promote their development.

Index Terms: legal framework, sport, healthy and active society, harmonious generation, sports federations, Youth Policy, five initiatives, harmonious generation, National Olympic Committee, physical education, wrestling federations

Mavzuning dolzarbligi:

Ertangi kunimizning egalari bo‘lmish yoshlar va ular bilan bog‘liq har qanday soha borki e‘tibor markazida bo‘lmoqda. O‘zbekiston Respublikasida ham sog‘lom avlodni tarbiyalash, yoshlar orasida sport hamda jismoniy tarbiyani kengroq yoyish bugungi kunimizning ustuvor yo‘nalishlaridandir. “Sport – sog‘lom xalq, sog‘lom avlodning tayanch ustuni” deya ta‘kidlaydilaydilar O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti, Milliy Olimpiya qo‘mitasi raisi Shavkat Mirziyoyev va aynan sport sohasini yanada rivjilantirish uchun davlatimiz tomonidan islohatlar orqali yangiliklar kiritilib borilimoqda. Bolalar sportini huquqiy jihatdan tartibga solish va qo‘llab-quvvatlashda davlat tomonidan qabul qilingan qonunlar, qarorlar va dasturlar muhim ahamiyat kasb etadi.

Mustaqilligimizning ilk davrlarida boshqa sohalarda qatori sport sohasida ham bir qator muhim me‘yoriy-huquqiy hujjatlar qabul qilingan bo‘lib, sport sohasini rivojlantirishda ular muhim ahamiyatga ega bo‘ldi. 1993-yilda "Jismoniy tarbiya va sport to‘g‘risida"gi Qonun ilk me‘yoriy hujjatlardan bo‘lib, O‘zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sport sohasini tartibga solish, sog‘lom turmush tarzini shakllantirish, sport harakatlarini rivojlantirish, bolalar va yoshlar orasida sportni ommalashtirish uchun huquqiy asos yaratish maqsadida qabul qilingan. Asosiy vazifalari aholining sog‘lig‘ini mustahkamlash, sog‘lom turmush tarzini aholining hayoti tartibiga kiritish, jismoniy tarbiya va sport bilan shug‘ullanish, sport tashkilotlari, jamiyatlar va muassasalar faoliyatini tartibga solish, bolalar va o‘smirlar sportini rivojlantirish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish, sportda xalqaro hamkorlikni kengaytirishdan iborat edi. Ushbu qonun asosida Respublika miqyosida sport jamiyatlari va federatsiyalari shakllantirildi va ularga huquqiy maqom berildi. Futbol Federatsiyasi (yoshlar ligasi) va Kurash Federatsiyasi (o‘mirlar va yoshlar o‘rtasida), dzyuda, boks, tennis, yengil atletika federatsiyalari- maktab va sport maktablari o‘rtasida turnirlar o‘tkazila boshlandi. “Barkamol avlod” sport harakati shakllantirildi, maktab va kollejlarda o‘rtasida sport musobaqalari, talablar o‘rtasida “Universiada”, sport inshootlarini qurish va modernizatsiya qilish, sport zaxirasini shakllantirishda asos yaratildi.[1]

Tadqiqot materiallari va metodologiyasi:

Respublikamizda J.M. Nurshin, R.S. Salamov, F.A.Kerimov, T.C. Usmonxo‘jaev, A.SH. Abdullaev, SH.X. Xankeldievlarning tadqiqotlarida jismoniy tarbiya darslarining ta‘lim mazmunini boyitish shakl va metodlari yoritilgan.

Sport sohasini rivojlantirishga qaratilgan qarorlardan yana biri, “O‘zbekiston Respublikasi sportini yanada rivojlantirish va ommaviylashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” gi farmoni bo‘lib, ushbu farmon doirasida sportni rivojlantirishning asosiy yo‘nalishlari belgilandi, ommaviy sportni targ‘ib qilish, sport infratuzilmasini yaxshilash va sportchilarni tayyorlash tizmi takomillashtirildi, sport infrastrukturasi obyektlarini qurish va ta‘mirlash chora-tadbirlari doirasida yangi sport inshootlarini qurilib va mavjud ta‘mirtalab inshootlarini ta‘mirlandi, sport federatsiyalari va uyushmalarining mustahkamlandi va ularning xalqaro maydonda faoliyati kengaytirildi, sportchilarni tayyorlash tizimi takomillashtirildi va ularning xalaro musobaqalarda ishtirokini qo‘llab-quvvatlash choralari belgilab olindi, ommaviy sportni rivojlantirishga qaratilgan dasturlar ishlab chiqildi va amalga oshirildi.

Tadqiqot natijalari:

Istiqol qo‘lga kiritilgan davrlarda, jadal tarzda bo‘lmasa ham sport va sport sohasidagi tadbirlar keng miqyosda ommalashib, xalqaro sport natijalarida yaxshi natijalari qo‘lga kiritildi. 1991-1997-yillarda milliy kurash bo‘yicha jahon chempionatlari, tennis bo‘yicha “Prezident kubogi” xalqaro turniri, Toshkent, Samarqand, Qarshi kabi shaharlarda “Chelenjer”, “Fyuchers”, va “Satellit” kabi xalqaro darajadagi musobaqalar o‘tkazildi. Mamlakatimizning sportchilari ilk bor mustaqi jamoa sifatida 1992, 1996-yilda yozgi, 1994-yilda qishki Olimpiya o‘yinlarida muvaffaqiyatli ishtirok etishdi.[2]

Vazirlar Mahkamasining 1996 yil 17-yanvardagi “O‘zbekistonda futbolni rivojlantirishning tashkiliy asoslari va prinsiplarini tubdan takomillashtirish chora tadbirlari to‘g‘risida”gi 27-sonli qaroriga muvofiq, Qoraqalpog‘iston Respublikasi, viloyatlar markazlari va Toshkent shahrida futbol maktab internatlari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasining “O‘zbekistonda jismoniy tartbiya va sportni yanada rivojlantirish chora tadbirlari to‘g‘risida”gi 1999 yil 27-maydagi 271-sonli qaroriga asosan viloyatlar markazlarida olimpiya zahiralari kollejlari tashkil etildi.[3]

2002-yil 5-apreldagi “Sportni rivojlantirish konsepsiyasi” O‘zbekiston Respublikasi tomonidan sport sohasini kompleks ravishda takomillashtirish, ommaviy sportni kengaytirish, iqtidorli yoshlarni qo‘llab-quvvatlash, infratuzilmani yaxshilash kabi maqsadlarni belgilab bergan hujjat bo‘lib, uning amalga oshirilishi natijasida bir qancha muhim o‘zgarishlar yuz berdi. 2002-yilda Prezident qarori bilan “Bolalar sportini rivojlantirish jamg‘armasi” tashkil etildi ushbu jamg‘arma yoshlarni sportga jalb qilish, bolalar sport maktablarini qo‘llab-quvvatlash va moddiy-texnik bazani yaxshilash kabi vazifalar bajarildi. Ushbu farmon doirasida “Umid Nihollari”, “Barkamol Avlod”, “Universiada” kabi yoshlar vamaktab yoshidagi sport musobaqalari tashkil etish boshlandi, bu esa o‘z navbatida iqtidorli yoshlarning aniqlanishi va rivojlanishiga turtki berdi. 2001-yil Farg‘ona shahrida “Umid nihollari” sport musobaqalari, 2002- yil Buxoro shahrida “Universiada-2002” o‘yinlari yuqori darajada o‘tkazildi. Moliyaviy va tashkilotchilik jihatidan davlat byudjetidan sport infrastrukturasi, bolalar sporti va yoshlar sporti dasturlariga mablag‘lar ajratilishi oshgan.[3]

Sport tarixidagi eng muhim voqea-hodisalardan biri “Bolalar sportini rivojlantirish jamg‘armasi” ning ta‘sis etilishi bo‘ldi. Jamg‘arma 2002-yil 24-oktyabrda tashkil etiladi. Shu yillar davomida bolalar sportini rivojlantirish jamg‘armasi mablag‘i hisobidan 1922 sport inshooti 283 bolalar musiqa va san‘at maktabi, 96 suzish havzasi qurilib foydalanishga topshirildi. Mamlakatimiz yoshlari xalqaro miqyosdagi turli musobaqalarda muntazam ishtirok etib, g‘olib va sovrindorlar qatoridan joy oldilar. Qolaversa, Toshkentdagi “Olimpiya shon-shuhrati” muzeyida jamg‘arma faoliyati bo‘yicha ko‘rgazmalar tashkil etildi. 2004-yil 29- avgustda Bolalar sportini rivojlantirish jamg‘armasi faoliyatini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi farmon ham ushbu jamg‘arma faoliyatini rivojlantirishga qaratildi.

2002-yil 5-iyulda O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining aholi orasida tibbiy madaniyatni ko‘tarish, ayollar salomatligini mustahkamlash, sog‘lom avlodni tarbiyalashning ustuvor yo‘nalishlari xususidagi qarori e‘lon qilinib, hujjatda “Sog‘lom avlod uchun” sovrini uchun

qizlar o'rtasida sport musobaqalari, shu jumladan, sport musobaqalarini tashkil etish va o'tkazish vazifasi davlat organlariga yuklatildi. Respublika hududlarida O'zbekiston Xotin-qizlar qo'mitasi tashabbusi bilan 2005-yildan boshlab gimnastika, sog'lom avlod, oila mavzular bo'yicha turli shiorlar ostida sport musobaqalari tashkil etilib, ularda 500 mingdan ortiq xotin-qizlar ishtirok edi.

2003-yil 6-iyunda o'quvchi va talabalarni sportga yanada kengroq jalb qilish maqsadida uzluksiz sport musobaqlari tizimini tashkil etish borasidagi qarorida umumta'lim maktablarining o'quvchilari, kollej o'quvchilari va oliy ta'lim muassalari talabalarining sport o'yinlari tashkil qilib borildi.[5]

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev o'z vazifalariga kirishganlaridan so'ng ham yoshlar va ular o'rtasida sport sohasini rivojlantirishga alohida ahamiyat qaratdi. "2017-2018-yillarda jismoniy tarbiya va sportni yanada rivojlantirish" bo'yicha qabul qilingan qaror va dasturlarda, sport majmualari, suzish, havzalari, sport klublari, tayyorlov bazalari bajarildi. 2017-2021-yillarda jami 167 ta sport inshooti, 90 ta sport majmuasi va 77 ta suzish havzasini qurish, rekonstruksiya yoki kapiatl ta'mirlash, jihozlash va qayta jihozlash ishlari amalga oshirilishi belgilanib, shu rejalar asosida rejalar amalga oshirilgan va ushbu rejalarini amalga oshirishda, 5 yilda byudjet mablag'lari hisobidan 1 trln 230 mlrd so'm mablag' ajratilgan.[6]

2020-yil 29-yanvar Vazirlar Mahkamasining qarori: Sport obyektlarini barpo etish va rekonstruksiya qilish bo'yicha chora-tadbirlar dasturi" asosida ham qator islohatlar olib borildi. 2019-2020 yillarda markazdan moliyalashtirilgan 69 loyiha uchun 307,7 milliard so'm mablag' yo'naltirilgan va 53 ta obyekt umumiy qiymat 422 milliard so'mga yaqin inshootlar foydalanishga topshirildi. Shu qaror asosida, Mo'ynoqda universal sport majmuasi, Andijonda chim ustida xokkey maydoni qurilishi, Samarqandda Universal sport manеji rekonstruksiya qilinishi kabi inshootlar misol bo'la oladi. Mahallarda, sport maydonchalari qurilishi boshlanib 64 tasi foydalanishga topshirilgan.

2023-yil 20-fevralda "Ommaviy sportni rivojlantirish va sport sohasida kadrlarni tayyorlash tizimini yaxshilash chora-tadbirlari haqida" Prezident farmoni O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligini va shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport davlat qo'mitasi huzuridagi Bolalar sportini rivojlantirish jamg'armasi va uning Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahridagi hududiy bo'linmalari tashkil etiladi.

2025-yilning 13-fevral kuni olimpiya va paralimpiya harakati, ixtisoslashtirilgan va ommaviy sportni yangi bosqichga olib chiqish hamda aholi jismoniy faolligini oshirish chora-tadbirlari bo'yicha videoselektor yig'ilishida, so'nggi to'rt yilda budjetdan sportga ajratilayotgan mablag' 1,5 trillion so'mdan 3 trillion so'mga oshganligi, 101 ta yirik sport inshootlari qurilganligi va 67 tasi rekonstruksiya qilinganligi qayd etib o'tilgan. Hududlardagi 39 ta sport maktabi parasport turlariga ixtisoslashganligi, 2024-yilda musobaqalarda qatnashgan yoshlarning qamrovi, 10 millionga yetganligi va faollik, qiziquvchilik oshganligi qayd etib o'tildi. Shuningdek, mamlakatimiz bo'ylab "sog'lom inson- sog'lom millat" g'oyasi umumiy harakatga aylantirilishi va jismoniy faollik xalqimizning va yosh avlodning taraqqiyoti kalitlaridan bir sifatida ta'kinlandi.[7]

Xulosa:

O'zbekistonda 1991-2025 yillar davomida bolalar sport sohasini rivojlantirish bo'yicha huquqiy asoslarning shakllanishi mustaqillikdan keyingi ijtimoiy- siyosiy islohatlar jarayonida asosiy tamal toshlaridan bo'ldi. Qabul qilingan qonun va qarorlar, amalga oshirilgan davlat dasturlari sportni milliy rivojlantirish strategiyasining muhim tarkibiy qismiga aylantirildi. Mamlakatimiz bo'ylab, sportning ommaviyligini oshirish, sog'lom turmush tarzini targ'ib etish, sport inshootlarini modernizatsiya qilish va kadrlar salohiyatini oshirish borasida yutuqlarga erishildi.

Iqtiboslar/Сноски/References:

1. O'RQ-394-сон 04.09.2015. "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish haqida
2. <https://president.uz/oz/lists/view/7870>

3. <https://lex.uz/docs/-370213> 26.09.2025.

3. SARVINOR OMONOVA. STATE POLICY ON THE DEVELOPMENT OF SPORTS IN UZBEKISTAN AND THE PARTICIPATION OF WOMEN IN ITScientific journal of the Fergana State University (Social humanities sciences) October 25, 2023

4. Namozov Baxodir Kuchkorovich Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti (SamDAQU), Eshquvatov Abdumo‘min Keldibek o‘g‘li <https://doi.org/10.5281/zenodo.15090394>

5. Shakarjonova K.T., Djalilova L.A. O‘zbekiston Respublikasida mustaqillik yillarida jismoniy tarbiya va sportning rivojlanishi // Zamonaviy ta‘lim, 2016.– No 6-son.– B. 63 – 70. (Shakarjonova K.T., Djalilova L.A. The development of physical education and sports in the years of independence in the Republic of Uzbekistan // Modern education, 2016.- No. 6.- P. 63-70.)

6. O‘quvchi va talaba yoshlarni sportga jalb qilishga qaratilgan uzluksiz sport musobaqalari tizimini tashkil etish to‘g‘risida”gi O‘z R Vazirlar Mahkamasining Qarori, 06.06.2003. (Resolution of the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan "On the organization of a system of continuous sports competitions aimed at attracting students and young people to sports", 06.06.2003.)

7. https://president.uz/oz/lists/view/609?utm_source=chatgpt.com

8. Shermatov G‘ulom BOLALAR O‘SMIRLAR SPORT MAKTABLARIDA KURASH MASHG‘ULOTLARINI TASHKIL ETISH <https://doi.org/10.5281/zenodo.7949204>

9. Haqqulov Akbar JISMONIY TARBIYA DARISLARIDA JISMONIY

TARBIYA VOSITALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH

METODLARI. Results of National Scientific Research

10. To‘lqinova S. Taekwondo sport turining yosh avlodni jismoniy rivojlanishdagi o‘rni //Research and implementation. – 2024. – T. 2. – №. 5. – C. 62-66.

ISSN 2181-9599

Doi Journal 10.26739/2181-9599

ЎТМИШГА НАЗАР

ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ
LOOK TO THE PAST

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz

Tadqiqot LLC the city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.

Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz

Phone: (+998-94) 404-0000

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz

ООО Тадқиқот город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.

Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz

Тел: (+998-94) 404-0000